

**Gemeente
Amsterdam
Zuidoost**

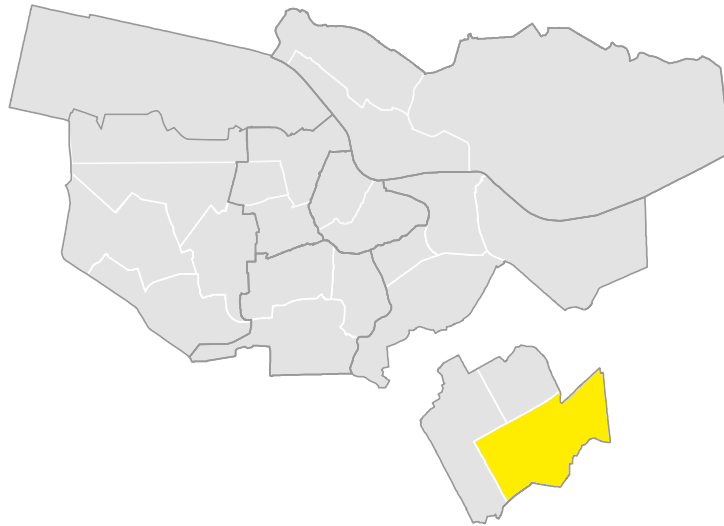

Cruyff Court, Gein (Vreeswijkpad)

Gebiedsplan 2018 Gaasperdam/Driemond

In dit gebiedsplan leest u wat de belangrijkste onderwerpen zijn in gebied Gaasperdam/ Driemond en wat de gemeente samen met bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in 2018 gaat doen.

Inhoud

Inleiding	3
Prioriteit 1 Verbeteren economische positie en wijk economie	7
Prioriteit 2 Vergroten ontwikkelingskansen jeugd	11
Prioriteit 3 Bevorderen zorg en gezondheid	15
Prioriteit 4 Verbeteren van leefbaarheid en veiligheid	18
Prioriteit 5 Verbeteren woongenot en openbare ruimte	21
Prioriteit 6 Bevorderen participatie en zelfredzaamheid	26

Inleiding

Kenmerken en ontwikkelingen

Gaasperdam is een wijk uit de jaren '70 die bestaat uit vier buurten met ieder een eigen karakter: Nellestein, Gein, Holendrecht en Reigersbos. De wijk ligt aan het Gaasperplaspark en is heel goed bereikbaar. In 2018 gaan we Gaasperdam profileren als aantrekkelijk woongebied. Driemond is met de auto goed bereikbaar, maar minder goed met het openbaar vervoer. Het dorpse karakter en de relatief geïsoleerde ligging dragen bij aan de grote sociale samenhang in Driemond.

In Gaasperdam onderscheidt Nellestein zich vaak in positieve zin van Amsterdam terwijl Holendrecht, Reigersbos en Gein dat in negatieve zin doen. Het is belangrijk dat meer bewoners aan het werk komen, dat kinderen een steviger fundament meekrijgen voor hun toekomst en dat ouders beter meedoen in de maatschappij. Het aandeel eenoudergezinnen in het gebied is het met 18% hoog voor Amsterdam (9%), maar gemiddeld voor Zuidoost. We gaan door met extra investeringen in de kwaliteit van het onderwijs en in het flankerend onderwijsbeleid.

Gaasperdam/Driemond was het eerste gebied in Zuidoost waar werd verkend hoe wijkteams het beste zouden kunnen samenwerken met bewoners, informele netwerken en professionals. De afgelopen jaren hebben de wijkteams de contacten met elkaar en met de samenwerkingspartners in de wijk stevig aangehaald. Zowel via netwerkbijeenkomsten als door themadiscussies met betrokken bewoners, mantelzorgers en vrijwilligers. In 2018 gaan we daarmee door.

2018 blijft net als 2017 het jaar van de participatie. Er zijn veel actieve bewoners en bewonersgroepen in zowel Gaasperdam als Driemond. Samen met partijen als woningcorporaties, ondernemers en eigenaren van winkelcentra kunnen zij de kansen van hun buurten benutten. Het stadsdeel gaat dit proces samen met alliantiepartners aanjagen en ondersteunen. Door een grotere maatschappelijke participatie van de bewoners bouwen we aan een sterke civil society die, samen met de wijkpartners, bijdraagt aan veiligheid en leefbaarheid in de wijk. Dat is vooral belangrijk in Holendrecht-West maar in toenemende mate ook in Gein en Reigersbos.

Op 25 november 2018 is het vijftig jaar geleden dat de eerste bewoners in de Bijlmer de sleutel van hun nieuwe huis kregen. Vanaf 25 november 2017 tot en met 25 november 2018 vieren we dit jubileum met veel activiteiten en evenementen.

Totstandkoming van het gebiedsplan

Het gebiedsplan beschrijft de jaarlijkse uitvoering van de gebiedsagenda 2016-2019. Het gebiedsplan van 2018 is een vervolg van de acties die in 2017 in gang zijn gezet. Regulier werk van het stadsdeel maakt geen deel uit van het gebiedsplan, hier gaat het over: wat moet meer, minder of anders. Het gebiedsteam heeft de input van verschillende partners gebruikt: bewoners, ondernemers, winkeliersverenigingen, politie, zorg- en welzijnsinstellingen en andere gemeentelijke afdelingen. We hebben zelf gesprekken en bijeenkomsten georganiseerd, te weten een bijeenkomst in Winkelcentrum Reigersbos op 2 februari 2017, een bijeenkomst in Nellestein op 1 maart 2017 over de voorzieningen in de buurt, de bijeenkomsten met de werkgroep Holendrecht Schoon, gesprekken met de Dorpsraad Driemond en de bijeenkomst over zorg en ondersteuning voor bewoners met een psychische kwetsbaarheid op 11 mei 2017. Ook zijn gesprekken in de wijk gevoerd, zoals tijdens het Wijkoverleg Gein en tijdens de Fijn in Gein dag die op 23 september heeft plaatsgevonden.

De samenspraak en samenwerking zetten wij voort in 2018. We blijven in gesprek en waar dat kan maken we gebruik van sociale media en online onderzoeks- en discussiemogelijkheden. Verder nodigen we bewoners, ondernemers en organisaties uit om met maatschappelijke initiatieven te komen. Met de kennis en ervaring van het afgelopen jaar focussen we meer dan voorheen op participatie. Om zo de samenwerking met de buurt, de ingezette interventies en goede resultaten te borgen en te verduurzamen.

Samenvatting van het gebiedsplan

Gaasperdam is een wijk uit de jaren '70 die bestaat uit vier buurten met ieder een eigen karakter. Nellestein onderscheidt zich vaak in positieve zin van Amsterdam terwijl Holendrecht, Reigersbos en Gein dat in negatieve zin doen. Het dorps karakter en de relatief geïsoleerde ligging dragen bij aan de relatief grote sociale samenhang in Driemond.

De sociaal-economische positie van de bewoners in Gaasperdam is minder gunstig dan gemiddeld in Amsterdam, maar wel beter dan in andere gebieden van Zuidoost. Meer mensen aan de slag krijgen met betaald werk is een belangrijke doelstelling in 2018. De jeugdwerkloosheid neemt af, maar minder sterk dan in de rest van Amsterdam. Meer jongeren moeten gebruik maken van het Jongerenpunt voor hulp bij het vinden van een opleiding of werk. Daarom organiseren we in 2018 een Matchingtafel+.

In Gaasperdam/Driemond moeten relatief veel mensen rondkomen van een minimuminkomen. Veel van de 1200 zzp'ers die er wonen, leven op of onder het bestaansminimum. We ondersteunen zelfstandigen (en anderen) die een inkomen hebben rond bijstandsniveau. In Gaasperdam blijven we energie steken in het verminderen van de schuldenproblematiek via kleinschalige, doelgroepgerichte en gebiedsgerichte armoedeaanpak. Ook blijven we ons inzetten om de organisatiegraad van winkeliers te verbeteren.

Voor het versterken van de eigen kracht en samenredzaamheid van bewoners willen we in 2018 duurzame verbindingen maken tussen lokale sleutelfiguren, vrijwilligersorganisaties en de medewerkers van het Jongerenpunt, jobhunters, klantmanagers en participatiemakelaars.

We willen de ontwikkelingskansen voor de jeugd vergroten. Dat begint al jong, met tips en steun voor ouders over opvoeding. De opgave is groot, want veel kinderen en jongeren groeien op in een minimahuishouden. Daarom is het belangrijk dat bewoners actiever zijn, vooral in Holendrecht, Reigersbos en Gein. We stimuleren ouders en buurtgenoten om samen de verantwoordelijkheid te

nemen voor een sterker opgroei- en opvoedklimaat in de buurt. Daarvoor kijken we in 2018 onder andere of er behoefte is aan meer ouderplatforms. Ook gaan we door met het project Stadscholen 020 waarbij basisscholen, ouders en wijkorganisaties gezamenlijk werken aan gelijke kansen in het onderwijs.

In Gaasperdam/Driemond scoren jongeren slechter op jeugdgezondheid dan in andere delen van Zuidoost en Amsterdam. We stimuleren preventieve maatregelen zoals weerbaarheidstrainingen, voorlichting om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en voorlichting over blowen en alcoholgebruik. Ook gaan we ons inzetten om schulden bij jongeren te voorkomen. Bij het creëren van kansen focussen we niet alleen op hulpbehoevende jongeren, maar richten we ons ook op de groep die het al heel goed doet en slechts een klein duwtje in de rug nodig heeft. Zo begeleidt De Talent Academy minimaal tien excellente kinderen uit Gaasperdam.

In Gaasperdam/Driemond is 30% van de inwoners 55-plusser (in Amsterdam is dat 22,8%), vooral in Nellestein en Driemond. Ook is in beide buurten sprake van een laag voorzieningenniveau. Er zijn aanpassingen nodig om mensen langer zelfstandig te laten wonen. Het is belangrijk dat zorg, en de informatie over zorg, goed toegankelijk is voor bewoners: laagdrempelig en dicht bij huis. Een goede samenwerking van formele en informele partners draagt bij aan betere zorg voor bewoners. In 2018 maken we de voorzieningen gericht op 55-plussers inzichtelijk met behulp van een activiteitenkalender.

Het aandeel bewoners dat zich in meer of mindere mate eenzaam voelt in Gaasperdam (58%) ligt ver boven het stedelijk gemiddelde (49%). We gaan extra inzetten op het bestrijden van eenzaamheid aan de hand van stedelijke programma's. Met behulp van sleutelfiguren verstevigen we vrouwen-netwerken in Gein, Holendrecht, Reigersbos en Nellestein. Ook komen er in 2018 projecten voor volwassenen met een licht verstandelijke beperking gericht op activering, en we stimuleren beweegactiviteiten voor 55-plussers in Gein en Nellestein.

Om bewoners optimaal te laten participeren in Gaasperdam/Driemond, zowel de kwetsbare als de meer krachtige onder hen, is een sociale structuur nodig die dit stimuleert. Maatschappelijke organisaties, zelforganisaties en bewonersorganisaties spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zijn goed in het leggen van contact en het communiceren met bewoners. Ze dragen bij aan de participatie van bewoners op allerlei gebieden. Ook kunnen zij de brug slaan naar groepen die nog niet of onvoldoende bereikt worden door hulp- en dienstverlening. Voor kwetsbare bewoners die weinig contacten hebben met anderen, organiseren we ontmoetingsactiviteiten in de buurt. Wij moedigen ze aan om mee te doen met nieuwe en bestaande initiatieven zoals bewonersplatforms, de Buurtcamping Gaasperdam of de buurtspelen waarbij bewoners tegelijkertijd kennis opdoen over het beschikbare zorgaanbod in de buurt.

De afgelopen vier jaar zijn de bewoners in Gaasperdam/Driemond zich minder gezond gaan voelen. Er zijn hier relatief veel mensen met overgewicht en obesitas en er wordt weinig aan lichaamsbeweging gedaan. We willen de gezondheid van alle bewoners verbeteren door goede voorzieningen en activiteiten aan te bieden en sporten te stimuleren. Bijvoorbeeld door de plaatsing van mobiele sport- en spelcontainers, het organiseren van laagdrempelige bewegingsactiviteiten in de buurt en promotie van de Wijk sportvereniging. Ook gedragsverandering is een punt van aandacht. Daarom zijn voor veel gezondheidsproblemen leefstijlinterventies (eten, drinken enz.) ontwikkeld en zetten we lokale media in om over een gezonde leefstijl te berichten.

De veiligheid in Gaasperdam/Driemond is gemiddeld voor Amsterdam. Wel zijn er relatief veel vernielingen en winkeldiefstallen en voelen mensen zich vaker onveilig dan gemiddeld. In Holendrecht en Reigersbos is iets meer criminaliteit dan in de andere buurten. Bewoners uit deze wijken voelen zich ook vaker onveilig. In Driemond zijn bewoners zeer positief over de leefbaarheid. Veiligheid is onlosmakelijk verbonden met de mate van leefbaarheid in de buurt. Daarom leggen wij in 2018 meer dan voorheen de focus op sociale cohesie en participatie vanuit de buurt. Dat doen we door in de buurten de dialoog met bewoners aan te gaan over actuele thema's. Ook jongeren en jongvolwassenen betrekken we bij de leefbaarheid in de buurt zodat de oplossing binnen de groep zelf ontstaat. Het aandeel jongeren dat verdacht wordt van criminaliteit is in Gaasperdam namelijk hoger dan gemiddeld. In lijn met de stedelijke trend zetten we in op het signaleren en voorkomen van radicalisering en polarisatie. Voor de veiligheid in winkelcentra werken we samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, winkeliersverenigingen en de politie aan het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO). Voor het verbeteren van de leefbaarheid gaan we samen met bewoners, ondernemers, de GGD en andere partners aan de slag om het verkeerd aanbieden van grof vuil, zwerfvuil en de rattenoverlast, tegen te gaan.

De tevredenheid met de buurt krijgt in Gaasperdam/Driemond een 7,3 gemiddeld van de bewoners (7,5 gemiddeld in Amsterdam). Zij waarderen het groene karakter, maar de leefbaarheid en het woongenot staan in delen van het gebied onder druk. Die willen we vergroten door samen met de bewoners te kijken naar de kansen die stedelijke doorontwikkeling kan bieden voor Gaasperdam. We willen graag beter in gesprek met de bewoners om te komen tot gedragen ideeën en plannen. Zo betrekken we de buurt bij de opwaardering van de Gaasperplas en nieuwbouw van een school inclusief nieuwbouwwoningen. Reigersbos en Holendrecht zijn aangewezen als ontwikkelbuurten voor de stedelijke vernieuwing nieuwe stijl.

Prioriteit 1

Verbeteren economische positie en wijk economie

De sociaal-economische positie van de bewoners in Gaasperdam is minder gunstig dan gemiddeld in Amsterdam, maar wel beter dan in andere gebieden van Zuidoost. De geregistreerde werkloosheid is hoog (16% versus 12% in Amsterdam) en mensen maken vaker gebruik van schuldhulpverlening (3,3% versus 2,2%). De verschillen tussen buurten zijn groot. In Driemond en (in iets mindere mate) Nellestein gaat het beter met mensen dan in Holendrecht-West en Reigersbos-Noord. Voor werkzoekenden van niet-westerse afkomst is het moeilijk om voor langere tijd werk te vinden. Verder zien we dat de jeugdwerkloosheid afneemt maar minder sterk dan in de rest van Amsterdam. Meer mensen aan de slag krijgen met betaald werk is een belangrijke doelstelling in 2018. Meer jongeren moeten gebruik maken van het Jongerenpunt voor hulp bij het vinden van een opleiding of werk. Gemeentelijke programma's verbeteren de aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, geven steun aan specifieke doelgroepen, trekken de samenwerking aan met werkgevers en ondersteunen (startende) zelfstandigen. In Zuidoost verbeteren we in 2018 de samenwerking tussen instellingen en daarmee de begeleiding voor bewoners. Belangrijk is dat taalzwakke bewoners hun taal- en computervaardigheden verbeteren en een goede begeleiding krijgen naar betaald werk en dat de juiste communicatiemiddelen worden ingezet om deze bewoners hierover te informeren.

In Gaasperdam/Driemond wonen ongeveer 1200 zzp'ers. Veel van hen leven op of onder het bestaansminimum. We ondersteunen zelfstandigen die een inkomen hebben rond bijstandsniveau. In 2017 verliep die ondersteuning via een integrale en kleinschalige doelgroep- en gebiedsgerichte armoedeaanpak, ook wel de GeDIK-aanpak genoemd. Deze aanpak zetten we in 2018 voort.

Met straatmanagement en het voortzetten van het Keurmerk Veilig Ondernemen willen we de winkelcentra versterken. In 2018 gaan we experimenteren met themamarkten.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Meer bewoners aan het werk

Hoewel de bewoners uit Gaasperdam steeds zelfredzamer en daadkrachtiger worden, blijft de werkloosheid hoog. Relatief veel bewoners hebben geen betaald werk. Of ze hebben betaald werk maar verdienen te weinig om rond te komen. Via het meerjarenprogramma Zuidoost aan de Slag 2014-2018 ligt de focus op het verbeteren van de werkgelegenheid en het benutten van kansen op betaald werk. Dat gebeurt via leerwerktrajecten en werkervaringsplekken. Doelgroepen zijn: jongeren, bewoners van 27 jaar en ouder met een bijstandsuitkering, niet-uitkeringsgerechtigden, bewoners in de laatste maanden van hun WW, bewoners met een licht verstandelijke beperking en onzichtbare jongeren (jongeren onder de 27 zonder werk, school, uitkering en woonadres). Vrouwen uit Zuidoost ontvangen vaker een bijstandsuitkering dan mannen. Ook blijkt dat de overgrote meerderheid van de bijstandsontvangers alleenstaand is, al dan niet met kinderen. Binnen de benoemde doelgroepen geven we extra aandacht aan bewoners uit Holendrecht-West omdat uit de cijfers blijkt dat het met een deel van deze bewoners minder goed gaat. In de toeleiding van deze doelgroepen naar de verschillende projecten uit het programma Zuidoost aan de Slag willen we daar waar mogelijk lokale sleutelfiguren en vrijwilligersorganisaties inzetten. Ook willen we deze informele partijen inzetten bij de begeleiding en monitoring. Dat geldt ook voor de toeleidingsprojecten voor vacatures in het ArenAPoort en Amstel III-gebied.

Activiteit 1.A.1: Eigen kracht - inzet sleutelfiguren en vrijwilligersorganisaties

Om de eigen kracht en samenredzaamheid te versterken van de hierboven beschreven doelgroepen, gaan we in 2018 het volgende doen: we maken duurzame verbindingen tussen lokale sleutelfiguren, vrijwilligersorganisaties en de medewerkers van het Jongerenpunt, jobhunters, klantmanagers en participatiemakelaars. Dit betekent dat lokale sleutelfiguren en vrijwilligersorganisaties waar nodig ondersteuning krijgen, bijvoorbeeld in de vorm van deskundigheidsbevordering, zodat ze meer als gelijkwaardige partners samen met de professionele instellingen kunnen optreden.

Activiteit 1.A.2: Matchingstafel+

In 2017 werd voor het eerst met succes een Matchingstafel georganiseerd. Hierbij gingen jongeren in gesprek met diverse uitzendbureaus en werden zij waar mogelijk gematcht op een vacature. Jongeren die niet direct werden gematcht zijn verder begeleid door het Jongerenpunt. Dit jaar willen we de Matchingstafel uitbreiden met een Matchingstafel+ waarbij jongeren met een HBO- of WO-opleiding specifiek vacatures krijgen aangeboden.

Maatregel B: Verminderen schuldproblematiek

In Gaasperdam/Driemond (vooral in Holendrecht en Reigersbos) moeten relatief veel mensen rondkomen van een minimuminkomen. Van de kinderen tot 17 jaar in Holendrecht en Reigersbos groeit ruim 35% op in een minimahuishouden. Een groot risico voor mensen met een laag inkomen is het krijgen van problematische schulden. In Amsterdam is niet exact bekend hoeveel mensen problematische schulden hebben, maar men gaat er vanuit dat dit een aanzienlijk deel van de mensen is die rond moet komen van een laag inkomen.

Amsterdam wil minimahuishoudens ondersteunen door het verstrekken van inkomensondersteunende voorzieningen. Vrijwel alle minimahuishoudens in Holendrecht en Reigersbos ontvangen één of meer voorziening(en). Opvallend is dat het gebruik van de voorzieningen in Driemond laag is. Onder de mensen met een laag inkomen zijn in Gaasperdam/Driemond relatief veel kwetsbare zzp'ers. Wij willen hen, en andere bewoners met een laag inkomen, ondersteunen met als doel hun besteedbaar inkomen te verhogen en de kans op problematische schulden te verkleinen.

Activiteit 1.B.1: Voedselbankproject Mijn wachttijd mijn winst

We willen dat 25 mensen uit de doelgroep van de Voedselbank de minimaregelingen van Amsterdam kennen en er gebruik van maken. Daarom brengen we deze regelingen onder de aandacht van klanten van de Voedselbank. Dit doen we door samen te werken met het Bewoners adviesteam van Zuidoost. Mensen die dat nodig hebben, krijgen aanvullende begeleiding of extra aanbod, bijvoorbeeld computerlessen, budgettering en bekendmaken met regelingen. Dit project is een voorzetting uit 2017.

Activiteit 1.B.2: GeDIK zzp'ers

In 2017 is er vanuit de GeDIK-aanpak een enquête uitgevoerd onder zzp'ers uit Gaasperdam. Op basis van de uitkomsten is een zzp'ers-platform opgezet en zijn ze individueel ondersteund. In 2018 zetten we de ondersteuning aan deze zzp'ers voort. Door vraaggerichte interventies en ondersteuning boeken minimaal veertig zzp'ers vooruitgang op minimaal één van de volgende gebieden: vergroten van hun netwerk, verhogen van hun ondernemersvaardigheden.

Maatregel C: Organisatiegraad winkeliers verbeteren

Een goede samenwerking tussen ondernemers kan een winkelcentrum veel aantrekkelijker maken. In 2017 zijn er verschillende subsidieregelingen voor winkeliersverenigingen ingevoerd.

Ook het verbeteren van de veiligheid via het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) is een belangrijk aandachtspunt. In 2017 zijn winkeliers in de verschillende winkelcentra hierin ondersteund.

Voor de markt in Reigersbos zijn plannen gemaakt die we in 2018 verder uitwerken. De focus ligt op het aantrekken van nieuwe marktkoopliden, het experimenteren met themamarkten en het instellen van een winkelstraatcommissie met bewoners, ondernemers en marktkoopliden.

Activiteit 1.C.1: Voortzetten Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) in Holendrecht, Gein en Reigersbos

Om de veiligheid en de leefbaarheid van de winkelcentra in Holendrecht, Gein en Reigersbos te vergroten, gaan we door met het KVO-traject. Met de winkeliersverenigingen en eigenaren van winkelcentra, de politie en de brandweer werken we samen aan een schoon, heel en veilig winkelcentrum. Ieder kwartaal is er een KVO-overleg. In Reigersbos is er behalve het KVO-traject (naar aanleiding van signalen) nog een ander samenwerkingsverband tussen de politie en de gemeentelijke afdelingen zoals veiligheid, jeugd en veiligheid, beheer, de gebiedspool, het meldpunt zorg & woonoverlast en het gebiedsteam: de zogenaamde integrale aanpak Reigersbos.

Activiteit 1.C.2: Organiseren themamarkt Reigersbos

In 2016 is een nieuwe marktverordening vastgesteld voor alle markten in Zuidoost. Die maakt het mogelijk om te experimenteren met themamarkten. Deze mogelijkheid is in 2016 al voorgelegd aan de marktcoöplieden. Wegens een gebrek aan capaciteit is de uitwerking hiervan in 2017 niet uitgevoerd waardoor experimenten in 2018 niet zullen plaatsvinden. De uitvoering gebeurt met de nog op te richten winkelcentrumcommissie bestaande uit marktcoöplieden, winkeliers en omwonenden van de winkelstraat.

Prioriteit 2

Vergroten ontwikkelingskansen jeugd

Betere ontwikkelingskansen voor de jeugd is een belangrijke prioriteit in Gaasperdam/Driemond. De opgave is groot, vooral in Holendrecht, Reigersbos en Gein. Veel jongeren groeien op in een minimahuishouden. In Holendrecht-West blijven de onderwijsresultaten achter op het stedelijk gemiddelde. En in Holendrecht-West en Reigersbos-Noord groeien veel kinderen op in een eenoudergezin: ongeveer 28%, in Driemond is dat 11%. Ook het aandeel laagopgeleide schoolverlaters is in Gaasperdam/Driemond relatief hoog: 13% ten opzichte van 9% in Amsterdam.

We willen de ontwikkelingskansen voor de jeugd vergroten. Dat begint al jong, met tips en steun voor ouders over opvoeding. Op de voor- en vroegschool hebben heel jonge kinderen een rijke leer- en speelomgeving. Veel peuters in het gebied, met uitzondering van Driemond, behoren tot de doelgroep van de voorschool (46% versus 34% in Amsterdam). Aanvullend op de basisschool zijn er in Zuidoost activiteiten die kinderen en jongeren helpen bij het leren, zoals het project Buurt Talentontwikkeling. Ook vanuit de brede school kunnen zij hun talenten ontdekken en ontwikkelen. In nauwe samenwerking met het bedrijfsleven gaan we inzetten op het verbreden en versterken van het aanbod aan brede talentontwikkeling.

Op het gebied van jeugdgezondheid scoren jongeren in Gaasperdam/Driemond slechter dan in de rest van Zuidoost en Amsterdam. Ze zijn vaker geestelijk mishandeld (16% versus 13% in Zuidoost) en hebben vaker nog problemen met één (of meer) meegemaakte ingrijpende gebeurtenis(sen) (25% versus 21% in Zuidoost). Ze drinken en blowen vaker, vrijen vaker onveilig en hebben vaker dan gemiddeld wel eens een ongewenste seksuele ervaring gehad. We gaan inzetten op het voorkomen van deze jeugdgezondheidsproblemen.

Het is belangrijk dat bewoners actiever betrokken zijn, vooral in Holendrecht, Gein en Reigersbos. We stimuleren ouders en buurtgenoten om samen de verantwoordelijkheid te nemen voor een sterker opgroei- en opvoedklimaat in de buurt. Het is belangrijk dat mensen elkaar weten te vinden. Zeker voor kinderen en jongeren die al vroeg als mantelzorger een verantwoordelijkheid dragen voor anderen.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Versterken pedagogisch dragende samenleving

Om het pedagogisch klimaat van onderop te versterken, zetten we in 2018 meer in op het versterken van de ouderbetrokkenheid en het onderlinge contact tussen ouders/opvoeders en formele en informele organisaties. Ook gaan we jeugd- en jongerenwerk extra preventief inzetten voor kinderen van tien tot zestien jaar. Die extra preventieve inzet is gericht op competentieversterking, toeleiding naar duurzame sportparticipatie, cultuureducatie of een vorm van actieve inzet in de buurt.

Activiteit 2.A.1: Netwerkversterking

We versterken en ondersteunen het netwerk van professionals in de buurt, zoals het kinder-, meiden- en jongerenwerk, sportbuurtwerk van 4-18 jaar, OKT (Ouder- en Kindteam) en Samen Doen. Ook zorgen we dat het informele netwerk van ouders en buurtbewoners hier beter op aansluit via het opzetten van bewoners- en ouderplatforms. Dit jaar zetten we meer in op het versterken van dit informele netwerk door een gemeenschappelijk activiteit te organiseren rondom een gekozen thema.

Activiteit 2.A.2: Inzet lokale media voor informatie over opvoeden en opgroeien

We schakelen radio- en tv-stations in zodat ouders met onvoldoende taalvaardigheid toch relevante informatie te horen krijgen over opvoeding en opgroeien, maar ook over de beschikbare jeugdhulpverlening.

Activiteit 2.A.3: Pop-up games

De Pop-up games zijn sportactiviteiten die we flexibel kunnen organiseren op plekken waar we dat nodig achten. Denk hierbij aan overlastplekken of plaatsen waar ondersteuning gewenst is bij de organisatie van sportactiviteiten of evenementen. De uitvoerende organisatie stimuleert de deelnemers om mee te doen aan de diverse activiteiten en past vraag en aanbod op elkaar aan. De uitvoerende organisatie signaleert ook overlastsituaties of waar zorg nodig is. Indien nodig verwijst ze door naar het OKT, Samen Doen of andere welzijnsorganisaties. De uitvoerder is geen hulpverleningsinstantie maar vervult vooral de rol van verbinder en intermediair. Deze activiteit is uitstekend geschikt voor tieners en jongeren.

Activiteit 2.A.4: Stadsscholen 020

Met Stadsscholen 020 draagt de gemeente er voor de periode 2016-2018 aan bij dat alle kinderen in Amsterdam, ongeacht herkomst, thuissituatie of buurt waarin ze opgroeien, de meest succesvolle schoolloopbaan kunnen doorlopen. Hiervoor worden eenduidige afspraken gemaakt tussen basisscholen, ouders en wijkorganisaties. Morgenster, OBS De Brink, De Holendrechtschool en Mobiel deden vorig schooljaar al mee. De Lotusschool en De Ster doen in het schooljaar 2017-2018 ook mee. In dit laatste jaar van het programma zetten we in op borging en verduurzaming zodat de samenwerkingsstructuren tussen de verschillende partijen de komende jaren kunnen worden voortgezet. Ook stimuleren we via het Ouderplatform Holendrecht meer samenwerking tussen ouders en leraren van de deelnemende scholen bij het organiseren van evenementen (zoals een graduation party of buurtcamping) met een gemeenschappelijk doel, namelijk het versterken van de pedagogisch dragende samenleving.

Activiteit 2.A.5: Inventarisatie oprichten ouderplatforms

Samen met scholen en ouders uit de buurt willen we inventariseren of er behoefte is aan het oprichten van ouderplatforms. Deze ouderplatforms kunnen rondom de school worden georganiseerd, zoals het Ouderplatform Holendrecht, ten behoeve van meer ouderbetrokkenheid. In een latere fase kunnen de verschillende ouderplatforms samen optrekken om kennis te delen en om zich te richten op het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt.

Maatregel B: Preventieve maatregelen ter voorkoming van jeugdgezondheidsproblemen

Om te voorkomen dat jeugdgezondheidsproblemen de ontwikkelkansen van de jeugd belemmeren, richten we extra energie op het voorkomen van deze problemen.

Onderwerpen die gerelateerd zijn aan jeugdgezondheid bespreken we bij de eerdergenoemde ouderplatforms en bij de netwerkbijeenkomsten van jeugdwerkers en professionals.

Activiteit 2.B.1: Weerbaarheidstrainingen voor meisjes van 12 t/m 16 jaar

Meisjes van twaalf tot en met zestien jaar krijgen weerbaarheidstrainingen om hun seksuele gezondheid en gezond seksueel gedrag te bevorderen.

Activiteit 2.B.2: Voorlichting grensoverschrijdend gedrag bij 12 t/m 16-jarige jongens

Jongens van twaalf tot en met zestien jaar krijgen voorlichting van peer educators om seksueel grensoverschrijdend gedrag te voorkomen. De vuistregels zijn gebaseerd op de succesvolle pedagogische methode Het Vlaggensysteem.

Activiteit 2.B.3: Voorlichting over blowen en alcoholgebruik

Via een peerproject krijgen jongeren voorlichting over blowen en alcoholgebruik.

Het doel is om het eerste gebruik uit te stellen en meer verantwoord gebruik te bevorderen. Er wordt onder andere voorlichting gegeven op scholen en in buurtcentra.

Maatregel C: Focus op kansen

In 2017 vond in Zuidoost een stadsgesprek plaats over de vraag: hoe kunnen we de kansen van de jeugd in Zuidoost vergroten? Ouders, leerlingen, maatschappelijke instellingen, stadsdelen en het onderwijs deden mee. Hun aanbevelingen gingen over het bieden van meer extra leertijd aan leerlingen en ze te stimuleren om verder te leren. Ook adviseerden ze om onderdelen van het onderwijsachterstandenbeleid met elkaar te verbinden om versnippering van projecten tegen te gaan. De betrokken partijen pakken deze en andere aanbevelingen op en werken ze uit. Het project Buurt Talentontwikkeling (voorheen Buurtschool plus) dat zich bezighoudt met leerondersteuning en talentontwikkeling van basisschoolkinderen, wordt ook in schooljaar 2017-2018 voortgezet. Bij het creëren van kansen gaat onze aandacht niet alleen uit naar de jeugd en jongeren die hulpbehoevend zijn, maar richten we ons ook op de groep die het nu al heel goed doet en slechts een klein duwtje in de rug nodig heeft.

Activiteit 2.C.1: Ieder kind centraal

Tien kinderen uit kwetsbare gezinnen krijgen ondersteuning en begeleiding op het gebied van talentontwikkeling, gezondheidsbevordering en empowerment. Het doel is om deze kinderen uiteindelijk minder kwetsbaar te maken. Dit project is een samenwerking met de GGD die de gezinnen begeleidt waardoor een gezin een stevige basis wordt voor het kind.

Activiteit 2.C.2: Talent Academy

Talent Academy is een project voor excellente jongeren die uitblinken in sport, IQ, muziek of iets anders. Door ondersteuning en stimulans te bieden, kunnen excellente jongeren hun talenten op cognitief vlak, sport, kunst en cultuur verder ontwikkelen. De Talent Academy begeleidt minimaal tien kinderen uit Gaasperdam.

Maatregel D: Bestrijden schuldenproblematiek bij jongeren

Hoewel er geen cijfers beschikbaar zijn, gaven professionals, informele netwerken en actieve bewoners de afgelopen jaren voldoende signalen waaruit blijkt dat jongeren in Zuidoost relatief vaker te maken hebben met problematische schulden. Ook bestaat het beeld dat de financiële zelfredzaamheid van jongeren in Zuidoost lager is dan in andere delen van Amsterdam. Het hebben van problematische schulden heeft negatieve gevolgen voor werk, huisvesting, school en andere zaken. Er zijn diverse maatschappelijke organisaties in Zuidoost die zich richten op het oplossen van problemen op deze leefgebieden. We gaan deze organisaties faciliteren om hun aanbod in de buurt en op scholen beschikbaar te stellen.

Activiteit 2.D.1: Cash Money Budget project op SGR

We onderzoeken de mogelijkheden om het cash money budget project van Madi uit te voeren op Scholengemeenschap Reigersbos (SGR). Dit is een peer-to-peer project waarbij jongeren voorlichting krijgen om problematische schulden in de toekomst te voorkomen. De peer educators zijn jongeren die zelf schulden hebben gehad en hun ervaringen hiermee delen.

Activiteit 2.D.2: Spreekuren jongerenhulpverlening in buurthuizen

In 2018 houden organisaties die zich richten op jongerenhulpverlening reguliere spreekuren in de buurthuizen. Organisaties die hieraan mee doen zijn het Jongerenpunt, Streetcornerwork en Madi Jongerenschuldhelpverlening. Op deze manier komt dit aanbod laagdrempelig beschikbaar in de buurt en kunnen we onze sleutelfiguren effectief inzetten om jongeren door te verwijzen.

Prioriteit 3

Bevorderen zorg en gezondheid

In Gaasperdam/Driemond is 30% van de inwoners 55-plusser. Dit percentage ligt ver boven het stedelijk gemiddelde (22,8%) en ook boven de andere twee gebieden in Zuidoost. Meer bewoners dan gemiddeld ervaren matige of ernstige eenzaamheid. In 2018 wordt stedelijk extra geïnvesteerd in het voorkomen en bestrijden van eenzaamheid. Het aandeel bewoners dat zich in meer of mindere mate eenzaam voelt in Gaasperdam (58%) ligt ver boven het stedelijk gemiddelde (49%). Vanuit het stadsdeel gaan we daarom ook extra inzetten op het bestrijden van eenzaamheid.

De bewoners in Zuidoost vinden zichzelf minder gezond dan bewoners in de rest van Amsterdam. De afgelopen vier jaar zijn de bewoners in Gaasperdam/Driemond zich minder gezond gaan voelen. Uit de cijfers blijkt dat bewoners vooral kampen met diabetes, lichamelijke beperkingen en beperkingen in de algemene dagelijkse levensverrichtingen. Verder zijn er relatief veel bewoners met overgewicht en obesitas. Er wordt weinig aan lichaamsbeweging gedaan.

Voor 2018 zetten we de lijn van 2017 voort. Het gaat hierbij om gezondheidsbevordering, het promoten van een gezonde(re) leefstijl en diverse vormen van sport, en het leveren van zorg dicht bij bewoners. Hiervoor is het belangrijk dat formele en informele partners elkaar blijven vinden. In het Wijkzorgnetwerk werken zowel formele als informele organisaties en zorgpartners samen om bewoners die zorg nodig hebben de beste ondersteuning te bieden. Het Wijkzorgnetwerk zorgt ervoor dat informele zorgnetwerken worden versterkt .

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Een gezonde levensstijl bevorderen

We willen de gezondheid van alle bewoners verbeteren, onder ander door goede voorzieningen en activiteiten te bieden en sporten te stimuleren. Bij het bevorderen van een gezonde leefstijl is het belangrijk om een gedragsverandering na te streven. Voeding, bewegen, roken en alcoholgebruik hebben een grote invloed op de gezondheid. Daarom zijn voor veel gezondheidsproblemen leefstijlinterventies (eten, drinken enz.) ontwikkeld. Verder geven we voorlichting en bieden we bewegingsactiviteiten aan in Gaasperdam/Driemond.

Activiteit 3.A.1: Mobiele sport- en spelcontainers

De pilot mobiele sport- en spelcontainers van 2017 was succesvol en daarom gaan we er in 2018 mee door. Buurtbewoners die sportactiviteiten organiseren, kunnen hun sportmateriaal opslaan in de diverse mobiele- sport en spelcontainers die we in de buurten hebben geplaatst.

Activiteit 3.A.2: Inzet lokale media om een gezonde leefstijl te promoten

Het is belangrijk dat bewoners voldoende kennis hebben over een gezonde leefstijl en dat ze het wijk aanbod op het gebied van gezond leven weten te vinden. Daarom geven we bewoners via lokale media informatie over het beweegaanbod in de wijk en van welke leefstijlinterventies men gebruik kan maken.

Maatregel B: Zorg dicht bij de bewoners

In Nellestein en Driemond zijn relatief veel 55-plussers. Ook is in beide buurten sprake van een laag voorzieningenniveau. Er zijn aanpassingen nodig om mensen langer zelfstandig te laten wonen. Het is belangrijk dat zorg, en de informatie over zorg, goed toegankelijk is voor bewoners: laagdrempelig en dicht bij huis. Een goede samenwerking van formele en informele partners draagt bij aan betere zorg voor bewoners.

Activiteit 3.B.1: Inventarisatie bestaande voorzieningen voor 55-plussers en de ontwikkeling van nieuw aanbod

We gaan in kaart brengen welke voorzieningen voor 55-plussers er zijn in de diverse buurten. Deze voorzieningen betreffen de activiteiten in de buurthuizen, buurtwerkkamer, in de sporthallen, sportcentra, openbare ruimte, verzorgingshuizen, woongroepen en clubhuizen. Uit deze inventarisatie moet blijken in welke buurten er een tekort is aan voorzieningen en op welke wijze we deze tekorten we kunnen aanvullen.

Activiteit 3.B.2: Activiteitenkalender - inzicht in aanbod voorzieningen 55-plussers

De voorzieningen voor 55-plussers maken we inzichtelijk via een activiteitenkalender: een papieren versie die elk kwartaal wordt gepubliceerd en verspreid op verschillende plekken in de buurt zoals buurthuizen, de buurtwerkkamer, sporthallen, sportcentrum, verzorgingshuizen, woongroepen en clubhuizen. Huis-aan-huisverspreiding gebeurt in alle verpleeg- en verzorgingstehuizen, woongroepen (zoals Anand Joti) en in buurten met veel ouderen zoals Nellestein en Driemond.

Maatregel C: Bestrijden eenzaamheid

In Gaasperdam/Driemond is 30% van de inwoners 55-plusser. Dit percentage ligt ver boven het stedelijk gemiddelde (22,8%) en ook boven de andere twee gebieden in Zuidoost. Ook het percentage eenzame mensen is hoog in Gaasperdam/Driemond (16% versus 11% gemiddeld in Amsterdam). En de groep bewoners die zich sociaal uitgesloten voelt of geen regie over het eigen leven ervaart, is groter. Bij ouderen is vaker sprake van eenzaamheid dan bij andere leeftijdsgroepen. Bijvoorbeeld door verlies van een partner of door gezondheidsproblemen. De oorzaken van eenzaamheid komen dus niet zozeer door de leeftijd zelf, maar door achterliggende factoren. Zo zijn er ook andere groepen waar eenzaamheid voorkomt: jongeren, mantelzorgers, migranten, mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB'ers) en LHBTI'ers. Verschillende stedelijke programma's voeren projecten uit speciaal voor deze groepen bewoners. Voor de ouderen organiseren we verschillende projecten vanuit de Wmo.

Activiteit 3.C.1: Vrouwennetwerk Gaasperdam

Met behulp van sleutelpersonen zetten we vrouwennetwerken op in Gaasperdam; Gein, Holendrecht, Reigersbos en Nellestein. Een coördinator verbindt de verschillende netwerken aan elkaar zodat kennis en informatie effectief gedeeld kan worden. De vrouwennetwerken kunnen zelf activiteiten bedenken, organiseren en uitvoeren.

Activiteit 3.C.2: Projecten voor volwassenen met een licht verstandelijke beperking (LVB)

Er zijn in Gaasperdam twee projecten voor volwassenen met een LVB-indicatie. Een activerings- en eenzaamheidsbestrijdingsproject voor vrouwen. Vrouwen volgen diverse activiteiten waarvan zij aangaven er behoefte aan te hebben, zoals voorlichting over gezonde voeding en koken. Een dergelijk project zetten we in 2018 ook op voor (jonge) mannen met een LVB-indicatie, bij voorkeur vaders.

Activiteit 3.C.3: Beweegactiviteiten voor 55-plussers in Gein, Nellestein en Holendrecht

De beweegactiviteiten in Gein (Sportcentrum Pleizier), Nellestein en Holendrecht (ABC Boksschool Joval) zijn worden laagdrempelig in de buurt aangeboden. De activiteiten zijn gericht op het bevorderen van gezondheid en ook op het bestrijden van eenzaamheid: het brengt mensen met elkaar in contact en haalt ze daarmee uit hun isolement.

Prioriteit 4

Verbeteren van leefbaarheid en veiligheid

De veiligheid in Gaasperdam/Driemond is gemiddeld voor Amsterdam: de score op de veiligheidsindex is 102 (Amsterdam: 104). Wel zijn er relatief veel vernielingen en winkeldiefstallen en voelen mensen zich vaker onveilig dan gemiddeld (107 versus 97 in Amsterdam). In Holendrecht en Reigersbos is iets meer criminaliteit dan in de andere buurten. Bewoners uit deze wijken voelen zich ook vaker onveilig. Veiligheid blijft in 2018 een punt van aandacht: vooral in Holendrecht-West maar in toenemende mate ook in Gein.

Het aandeel jongeren dat verdacht wordt van criminaliteit is in Gaasperdam hoger dan gemiddeld (4,1% versus 2,8% in Amsterdam). In 2018 gaat het stadsdeel verder met het voorkomen en terugdringen van jeugdoverlast en -criminaliteit én met de gemeentelijke aanpak van de Top 600/400. In lijn met de stedelijke trend zetten we in op het signaleren en voorkomen van radicalisering en polarisatie. High volume crimes zoals inbraken in woningen, auto's en winkels en straatroof, blijven ook in 2018 een speerpunt. Voor de veiligheid in winkelcentra werken we samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, winkeliersvereniging, politie en het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO).

In Driemond zijn bewoners zeer positief over de leefbaarheid. Maar qua leefbaarheid valt Holendrecht-West juist in negatieve zin op. Veiligheid is onlosmakelijk verbonden met de mate van leefbaarheid in de buurt. Daarom zullen wij in 2018 meer dan voorheen de focus leggen op participatie vanuit de buurt.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Stimuleren sociale cohesie en leefbaarheid

Veiligheid en leefbaarheid houden met elkaar verband. In 2018 blijven we extra focus leggen op participatie en sociale cohesie. We stimuleren bewoners om bij te dragen aan een veilige en leefbare buurt. Dat doen we door bewoners met elkaar in gesprek te brengen en ze te laten meedenken over oplossingen. Op deze manier willen we het veiligheidsgevoel van bewoners vergroten.

Activiteit 4.A.1: Dialoog in de buurten over actuele thema's

We organiseren participatietrajecten en workshops om bewoners te betrekken bij leefbaarheid en veiligheid te betrekken. Bewoners krijgen zo een actievere rol bij het verbeteren van de leefbaarheid in de wijk. Dat komt het veiligheidsgevoel ten goede.

Activiteit 4.A.2: Participatie jongeren Gaasperdam

In 2018 betrekken we jongeren en jongvolwassenen bij de veiligheid en leefbaarheid in de buurt. Jongeren praten met elkaar, andere bewoners, de politie en de gebiedsmakelaar over het (onbedoelde) effect van hun handelen en aanwezigheid op straat. De kracht hiervan is dat de oplossing binnen de groep zelf ontstaat. De jongerendialogen vinden plaats in onder andere Buurthuis Gein en Holendrecht.

Activiteit 4.A.3: Community building ter bestrijding van high impact crimes

Het aantal jonge verdachten in Gaasperdam groeit. Een deel hiervan maakt zich schuldig aan zogenoemde high impact crimes zoals straatroof, afpersing en winkelovervallen. Steeds vaker zijn jongeren uit Gaasperdam slachtoffer van straatroof en afpersingen. De aangiftebereidheid is laag. Eind 2017 is er door de gemeenschap een oproep gedaan om tegen deze situatie in actie te komen. De politie, het Openbaar Ministerie, zorg- en welzijnsinstellingen, scholen en de gemeente Amsterdam werken in een gezamenlijke aanpak aan de bestrijding van deze criminaliteit en aan de oplossing van de problemen die hieraan ten grondslag liggen. Denk aan de inzet van straatcoaches en jongerenwerk. In 2018 gaan we bewoners faciliteren zodat ze nog meer bij deze aanpak betrokken raken en we samen de zogeheten high impact crimes kunnen verminderen. Concrete activiteiten die we onder andere ondernemen zijn:

- aangiftebereidheid vergroten (zodat politie en OM met concrete zaken aan de gang kunnen);
- bewustzijn bij ouders vergroten (o.a. door ouderbijeenkomsten te organiseren, waar mogelijk door buurtbewoners).

Maatregel B: Bevorderen schoon, heel en veilig

Medewerkers van de afdeling Reiniging zijn dagelijks op pad om straten te vegen, onderhoud uit te voeren en te kijken wat verder de aandacht nodig heeft. Bewoners en ondernemers zien ook of iets kapot of vuil is en kunnen dat doorgeven aan de gemeente. Een van de grootste ergernissen van bewoners is grofvuil dat op de verkeerde plaats en tijd buitenstaat. Een andere grote ergernis is de rattenoverlast. In Holendrecht-West en Reigersbos is hier de afgelopen jaren in meer of mindere mate sprake van geweest. De GGD is verantwoordelijk voor het bestrijden van ongedierte.

We werken nauw samen met de GGD om de rattenoverlast te beperken. Op advies van de GGD doet het stadsdeel (Beheer Openbare Ruimte) aanpassingen in de openbare ruimte. Onder aanpassingen verstaan wij onder meer het uitdunnen of verwijderen van groen. Daarnaast geven we in deze gebieden extra voorlichting aan bewoners over het verkeerd aanbieden van huisvuil of het onjuist voeren van vogels. Dat zijn twee van de grootste oorzaken van de rattenoverlast. In 2018 gaan we hiermee verder.

Activiteit 4.B.1: Alternatieve hotspotaanpak grofvuil

Hotspots zijn plekken waar grofvuil structureel op de verkeerde dag of plaats buitenstaat. We hebben in 2016 de hotspots geïnterviewd. In 2017 zijn de hotspots in Gaasperdam niet meegenomen in de reguliere stadsdeelbrede hotspotaanpak. In 2018 gaan we deze plekken op een andere manier aanpakken, namelijk door middel van een publiekscampagne. Vanuit deze campagne worden bewoners geïnformeerd en voorgelicht over het aanbieden van zwerfvuil en grofvuil. Tegelijkertijd blijven we inzetten op dat de hotspots van Gaasperdam alsnog worden meegenomen in de reguliere stedelijke aanpak.

Activiteit 4.B.2: Inbraakoffensief S- en T-buurt (Reigersbos) en de Wethouderbuurt (Gein)

De stedelijke aanpak Target Hardening is een integrale aanpak gericht op het bestrijden van woninginbraken. De focus ligt op buurten waar de woninginbraken het hoogst zijn. Voor Gaasperdam/Driemond zijn dit de S- en T-buurt (Reigersbos) en de Wethouderbuurt (Gein).

Bij deze aanpak gaat het om het aaneenschakelen van preventiemaatregelen zoals voorlichting huis-aan-huis, burgerparticipatie, en het aanbrengen van hang- en sluitwerk. In Amsterdam West is deze aanpak effectief gebleken.

Activiteit 4.B.3: Schoon in Holendrecht

In 2016 is het Aanvalsplan Schoon opgesteld. Dit plan bestaat uit tien maatregelen om de stad Amsterdam schoner te houden. Eén van de maatregelen is de inzet van plusteams. Ook Zuidoost gaat plusteams inzetten om het stadsdeel schoner te houden. Een plusteam bestaat uit medewerkers van de gemeente die extra werkzaamheden uitvoeren in de buurt. Deze werkzaamheden bestaan uit het pikken van zwerfafval, verwijderen van bijplaatsingen naast de container, en het schoonvegen van de straten. De inzet van plusteams is een tijdelijke aanpak tot het einde van het jaar. Daarnaast is er in Holendrecht een bewonersgroep opgestart 'Holendrecht Schoon, ZO gewoon'. Zij gaan zich voornamelijk, samen met andere partners, bezig houden met het thema schoon.

Prioriteit 5

Verbeteren woongenot en openbare ruimte

Gaasperdam/Driemond heeft vooral een woonfunctie. De tevredenheid met de buurt is hier vergelijkbaar met het Amsterdams gemiddelde. Gemiddeld geven bewoners een 7,3 aan hun buurt (7,5 gemiddeld in Amsterdam). Bewoners waarderen het groene karakter van het gebied. Het Gaasperplaspark is in trek om te wandelen, hardlopen en zwemmen. In Holendrecht-West is Stadgenoot in 2017 gestart met het renoveren van de woningen. Deze renovatie loopt door in 2018. Eigen Haard onderzoekt of er in 2018 extra planmatig onderhoud nodig is voor haar woningen als onderdeel van een buurtstrategie voor Holendrecht.

Voor winkelcentrum Reigersbos en omstreken en Gein ontwikkelen we in 2018 een visie op de verdere ontwikkeling van het gebied met veel aandacht voor de transformatie van gebouwen. Daarnaast gaan we met bewoners bekijken hoe we voor de korte termijn met simpele ingrepen de buurt leefbaarder kunnen maken. In Reigersbos en Gein doen we onderzoek naar het vernieuwen van twee basisscholen in combinatie met woningbouw.

Tussen de vijf buurten zijn grote verschillen in het winkelaanbod. In Nellestein en Driemond zijn weinig winkels. De meeste winkels en andere voorzieningen zijn te vinden rond winkelcentrum Reigersbos. Dit zien veel mensen als het centrumgebied van Gaasperdam/Driemond.

Duurzaamheid blijft ook in 2018 een thema. Onder bewoners is hier draagvlak voor. We gaan op zoek naar manieren om bewoners te ondersteunen die zelf aan de slag willen met duurzaamheid. Een ander aandachtspunt is het aardgasloos verwarmen van nieuwe woningen. Bij het verbeteren van de openbare ruimte kijken we steeds of er kansen zijn voor Rainproof: het klimaatbestendig maken van de openbare ruimte. Afvalscheiding is en blijft de belangrijkste duurzaamheidsopgave van Zuidoost. In 2018 gaan we nieuwe mogelijkheden uitproberen om afval te scheiden.

De rijksweg A9 wordt verbreed en overkapt (2015-2020). De verbreding is nodig om het toenemende verkeer over de weg tussen Schiphol, Amsterdam en Almere genoeg ruimte te geven. In 2020 is de lucht in de woonwijken langs de tunnel in Amsterdam Zuidoost schoner en het verkeerslawaaai minder. Op een deel van de overkapping wordt een park aangelegd.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Verbeteren woongenot

We willen Gaasperdam verder ontwikkelen als een aantrekkelijk leefgebied voor zowel de huidige als de nieuwe bewoners. De leefbaarheid staat in delen van het gebied onder druk. We willen die vergroten door samen met de bewoners te kijken naar de kansen die stedelijke doorontwikkeling kan bieden voor Gaasperdam: het behouden van het goede van het gebied en het versterken van de kracht. We willen graag beter in gesprek met de bewoners om te komen tot gedragen ideeën en plannen.

Activiteit 5.A.1: Gaasperplasproject

In de ontwikkelstrategie Gaasperplas zijn zes deelprojecten benoemd, waaronder het rondje Gaasperplas en de hoofdentrees. Samen met partners als Groengebied Amstelland (GGA) en bewoners inventariseren we tijdens een participatie- en ontwerptraject de mogelijkheden om de recreatiepotentie van de Gaasperplas en het park te verhogen. Ook komt er onderzoek naar nieuwe stedelijke functies een kleinschalige horeca locatie en de mogelijkheden voor een betere toegang tot het water, bijvoorbeeld een strandje. In 2017 is er gewerkt aan het rondje Gaasperplas en de verbetering van de padenstructuur. Deze plannen zullen in 2018 in een participatietraject met bewoners worden doorontwikkeld.

Activiteit 5.A.2: Participatie bij nieuwbouw

Voor de locatie bij het Vreeswijkpad (Gein) is een concept stedenbouwkundig plan opgesteld. Dat plan behelst zowel de sloop en nieuwbouw van basisschool de Knotwilg, als de bouw van 128 tot 197 extra woningen. Eind 2017 is gestart met het betrekken van de buurt bij deze plannen en dit wordt in 2018/2019 voortgezet. In samenwerking met Ymere willen we de bewoners van Nellestein betrekken bij de herontwikkeling van het verpleeg- en verzorgingstehuis gevestigd aan de Lopikhof 1. Een door de buurt gedragen plan is onze insteek. Ook willen we beter inzichtelijk krijgen welke kansen en bedreigingen de bewoners van Gaasperdam zien bij de ontwikkeling van woningbouw daar. Denk aan de beoogde bouwvelden bij de A9. Eind 2017 is een concept aanvraag ingediend voor de bouw van een kerk aan het Leksmondplein (Nellestein). Indien de definitieve aanvraag wordt goedgekeurd, is het plan om de mogelijkheid voor een buurtfunctie in het gebouw te verkennen. Dit gebeurt met buurtbewoners, de kerkgemeenschap en de gemeente.

Activiteit 5.A.3: Pilot aanvullend openbaar vervoer Driemond

De bereikbaarheid van Driemond met de auto is goed, maar beperkt met het openbaar vervoer. Door het programma Doelgroepenvervoer van de gemeentelijke afdeling Verkeer en Openbare Ruimte (V&OR) is Driemond (samen met Landelijk Noord) gekozen als pilotgebied voor het experiment Integratie (Aanvullend) Openbaar Vervoer in de wijk. Via de Dorpsraad Driemond is een werkgroep van bewoners actief betrokken bij de uitwerking van deze pilot. De dienstregeling start in 2018 en duurt een jaar. Na zes maanden volgt een tussentijdse evaluatie.

Activiteit 5.A.4: Project centrumgebied Reigersbos

In Winkelcentrum Reigersbos staan een aantal grote kantoorpanden leeg, evenals een brandweerkazerne. Samen met de eigenaren zoeken we naar een goede invulling van de panden. Hierbij is gedeeltelijke sloop-nieuwbouw ook een optie. Reigersbos is tevens aangemerkt als ontwikkelbuurt (zie hieronder). In dat kader zal aan een principebesluit voor het gebied rondom het winkelcentrum gewerkt worden. Bewoners willen we graag door middel van placemaking betrekken bij de plannen voor de toekomst, maar ook bij de tijdelijke en korte termijn acties in de buurt die de wijk verbeteren.

Maatregel B: Ontwikkelbuurten

In Amsterdam (en in Amsterdam Zuidoost) werken we al zo'n vijftien jaar aan de stedelijke vernieuwing. Bij de stedelijke vernieuwing gaat het om de fysieke verbetering van buurten maar met aandacht voor de gevolgen op het sociale vlak. Soms kan verdichting een rol spelen bij deze verbetering van buurten. In 2017 is gewerkt aan de stedelijke vernieuwing nieuwe stijl waarvoor een bestuursopdracht Ontwikkelbuurten is vastgesteld. In dat kader hebben de stadsdelen Nieuw West, Noord en Zuidoost een vernieuwingsagenda op hoofdlijnen vastgesteld en hebben ze in overleg met corporaties, bewoners en andere betrokkenen, buurten aangewezen die tot 2025 aangepakt gaan worden. In Zuidoost zijn onder meer Reigersbos en Holendrecht aangewezen als ontwikkelbuurten.

Activiteit 5.B.1: Uitvoeren investeringsagenda Reigersbos en Holendrecht

In 2017 is een investeringsagenda voor de ontwikkelbuurten Reigersbos en Holendrecht opgesteld en zijn er ambities en doelstellingen geformuleerd. Deze worden in 2018 concreet gemaakt en uitgevoerd. Bij de planvorming is rekening gehouden met aansluiting bij lopende ruimtelijke projecten in de omgeving. Bewoners en ondernemers zullen actief worden betrokken.

Maatregel C: Verbeteren verkeersveiligheid en verminderen parkeerdruk

Via het Meerjarenplan Verkeersveiligheid (MJPV) werken we aan het veiliger maken van de straten, stoepen en fietspaden in Gaasperdam/Driemond. De focus ligt daarbij nog meer dan in voorgaande jaren op het voorkomen van ongevallen, gedragsverandering en ruimtelijke maatregelen die het verkeer veiliger maken. Hierbij is ook aandacht voor parkeren en het verminderen van de parkeerdruk in bepaalde buurten.

Activiteit 5.C.1: Verkeersveilige omgeving basisscholen

Het verbeteren van de verkeersveiligheid in en rond scholen heeft prioriteit. We voeren verkeerskundige maatregelen uit in het kader van Veilige omgeving basisschool. In 2018 maken we de omgeving veiliger door:

- de aanpak van verkeersonveilige situaties rondom de basisscholen in Driemond (wordt meegenomen met groot onderhoud);
- evaluatie van de uitgevoerde maatregelen op scholen in Gaasperdam.

Activiteit 5.C.2: Participatie parkeeragenda Zuidoost

In 2016 en 2017 zijn parkeerdrukmetingen gedaan in heel Zuidoost. In Gaasperdam is in de buurten Holendrecht, Reigersbos en Gein hoge parkeerdruk geconstateerd. Begin 2018 worden in deze drie buurten enquêtes gehouden op basis van de meetresultaten. De uitkomsten van de enquêtes krijgen bewoners te horen tijdens een bewonersbijeenkomst. Op basis van de parkeertellingen, de uitkomsten van de enquête en de terugkoppeling naar de bewoners, geeft het AB in het najaar van 2018 een advies aan B&W in welke buurten in Zuidoost parkeermaatregelen ingevoerd moet worden om de parkeerdruk te verminderen. De uitrol van eventueel te nemen parkeermaatregelen duren ongeveer anderhalf jaar.

Maatregel D: Verbeteren openbare ruimte Holendrecht en Driemond

De afgelopen jaren zijn er grote achterstanden ontstaan in het onderhoud van bepaalde buurten in Zuidoost. Het stadsdeel wil het achterstallig onderhoud terugbrengen tot minder dan 10%. In 2018 gaan we verder met het aanpakken van het achterstallig onderhoud in Holendrecht en Driemond. Dit zorgt voor een verbetering van de leefbaarheid, bereikbaarheid en veiligheid.

Activiteit 5.D.1: Groot onderhoud Driemond

Stadsdeel Zuidoost en Waternet hebben voor de periode 2018-2020 een gezamenlijke opgave tot groot onderhoud in Driemond. Dit betekent dat er onderhoud wordt gepleegd in zowel de openbare ruimte, als aan het rioolsysteem en drinkwaterleidingen. Het verrichten van diverse werkzaamheden in hetzelfde grondgebied vraagt om een nauwe samenwerking tussen het stadsdeel en Waternet. Het groot onderhoud zal de komende jaren gefaseerd worden uitgevoerd waarbij de complexiteit per deelgebied van Driemond verschilt. In samenwerking met de Dorpsraad Driemond en een door hun geformeerde werkgroep van bewoners, is een gefaseerd informatie- en participatietraject uitgewerkt zodat bewoners van de verschillende deelgebieden op het juiste moment betrokken kunnen worden bij de plannen.

Activiteit 5.D.2: Harde hoven en parkeerplaatsen Holendrecht

In 2017 heeft de gemeente gewerkt aan de inrichting van het Maasdrielhof. Het hele hof is vernieuwd, evenals de routes vanaf de Maldenhof naar het Maasdrielhof.

Deze werkzaamheden zijn inmiddels afgerond. De overige harde hoven aan de noordkant van het winkelcentrum (eigenaar Stadgenoot) worden in 2018 op dezelfde manier vernieuwd.

Op de parkeerplaatsen vindt dan ook groot onderhoud plaats. Dit houdt in dat de bestaande verouderde materialen worden vervangen door nieuwe. Er komt geen nieuwe inrichting.

Prioriteit 6

Bevorderen participatie en zelfredzaamheid

Meedoen en erbij horen, dat is belangrijk voor alle mensen. Participatie is een recht voor iedereen, ongeacht leeftijd, sociaal-maatschappelijke positie of etnische afkomst. We bieden iedereen de mogelijkheid om stappen op de maatschappelijke ladder te zetten. Zuidoost kent een sterke sociale samenhang. Om bewoners optimaal te laten participeren, zowel de kwetsbare als de meer krachtige onder hen, is een sociale structuur nodig die dit stimuleert. Dat komt tot uiting in het streven naar een dragende samenleving: een samenleving met actief participerende burgers die oog hebben voor hun omgeving en hun medeburgers. Dit stimuleren en ondersteunen we in zowel Gaasperdam als in Driemond. Maatschappelijke organisaties, zelforganisaties en bewonersorganisaties spelen hierbij een belangrijke rol. Zij zijn goed in het contact leggen en communiceren met bewoners. Ze dragen bij aan de participatie van bewoners op allerlei gebieden.

Ook kunnen zij de brug slaan naar groepen die nog niet of onvoldoende bereikt worden door hulp- en dienstverlening.

De Bijlmer wordt in 2018 vijftig jaar. Om dit jubileum groots te vieren werken we aan een programma gericht op onder andere sport, talenten, wijkeconomie, bewonersparticipatie en verbinding, zowel op lokaal als regionaal niveau. In 2018 willen we in Gaasperdam-Driemond dertig bewonersinitiatieven laten plaatsvinden. Ook met de (sport)instellingen en bedrijven zijn een aantal activiteiten in de maak.

Wat gaan we doen in 2018?

Maatregel A: Verbeteren zelfredzaamheid

Om de zelfredzaamheid van bewoners te vergroten, faciliteren we ontmoeting in de buurt. In Reigersbos en Nellestein hebben bewoners behoefte aan een ontmoetingsruimte. In 2016 en 2017 vonden diverse gesprekken plaats over de vraag, mogelijke invulling en mogelijke locaties. In Nellestein kwam hier onder meer de initiatiefgroep voorzieningen uit voort. In 2018 gaan we verder met zoeken naar geschikte locaties voor ontmoetingsruimten. Voor het vergroten van de zelfredzaamheid van nieuwkomers en statushouders hanteren we een integrale aanpak met maatwerk als uitgangspunt. Hierbij stimuleren we het gebruik van bestaande structuren van de RvE's Sport en Werk Participatie en Inkomen.

Activiteit 6.A.1: Buurtfunctie zorgcentrum Eben Haëzer

In 2018 is de oplevering van het gerenoveerde zorgcentrum Eben Haëzer. In 2017 waren de eerste gesprekken over de buurtfunctie van het zorgcentrum en de mogelijke invulling ervan. Eben Haëzer krijgt na de verbouwing een café/restaurant en functioneert daardoor meer dan voorheen als ontmoetingsruimte voor de wijk. De invulling hiervan gaan we in 2018 samen Eben Haëzer, bewoners en partners uit de wijk verder vormgeven zodat vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar aansluiten. Een voorbeeld hiervan is het organiseren van meer activiteiten voor ouderen.

Activiteit 6.A.2: Activering groepsmannen

In 2018 organiseren we dagbestedingsactiviteiten voor zo'n twintig groepsmannen (45-60 jaar) die zich ophouden in en rondom winkelcentrum Holendrecht en in sommige hoven in Holendrecht en winkelcentrum Reigersbos en Gein. We pakken het integraal aan met de focus op gezondheid, welzijn en sport. Tegelijkertijd stimuleren we de mannen om zelf activiteiten voor- en met de buurt te gaan organiseren. Zo zorgen we dat zij een zinvolle dagbesteding hebben, minder eenzaam zijn en meer participeren in de samenleving.

Maatregel B: Stimuleren sportparticipatie

We willen sport meer onderdeel maken van de leefomgeving, meer mensen in aanraking brengen met verschillende soorten sport en goede faciliteiten bieden. We zien sport als een belangrijk middel om bij te dragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Sport brengt mensen bij elkaar en bevordert de sociale cohesie en de integratie van bepaalde bevolkingsgroepen, het laat eveneens bijzondere doelgroepen actiever participeren. Sport bevordert een gezonde leefstijl en speelt een belangrijke rol in het bestrijden van bewegingsarmoede, eenzaamheid en overgewicht. Daarom zetten we vol in op het stimuleren van sportparticipatie.

Activiteit 6.B.1: Wijk sportvereniging

De wijk sportvereniging is een organisatievorm die alle sportaanbieders in een bepaald gebied aan elkaar verbindt, gezamenlijke activiteiten organiseert en een continuprogramma biedt aan jong en oud. Voor een vast contributiebedrag kunnen bewoners lid worden van de wijk sportvereniging. Ze kunnen kiezen uit een flexibel aanbod van sportactiviteiten. De wijk sportvereniging maakt zoveel mogelijk gebruik van het bestaande aanbod in de directe omgeving en speelt ook in op de wens van de deelnemers. Deelnemers voor wie de financiën een belemmering zijn, kunnen gebruik maken van de stadspasregeling sport.

Maatregel C: Stimuleren dragende samenleving

In het bestuurlijke stelsel zijn de bestuurscommissies verantwoordelijk voor het versterken van de dragende samenleving (civil society, actief burgerschap), en het realiseren van de basisvoorzieningen op sociaal gebied. Basisvoorzieningen dragen bij aan de versterking en stimulering van de dragende samenleving en bieden ondersteuning bij het versterken van de zelf- en samenredzaamheid van de burger. Vanuit verschillende stedelijke programma's wordt hieraan gewerkt. Voor kwetsbare bewoners die weinig contacten hebben met andere mensen, organiseren we ontmoetingsactiviteiten in de buurt. Het doel hiervan is om hun sociale netwerk en maatschappelijke participatie te versterken.

Activiteit 6.C.1: Opzetten bewonersplatforms en faciliteren bestaande bewonersplatforms

De bestaande bewonersplatforms blijven we faciliteren en verder ontwikkelen. We willen toe naar een uniforme werkwijze waarbij er per buurt een bewonersplatform is waaraan mogelijk een aantal werkgroepen zijn gekoppeld die zich richten op een specifiek thema. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om een overkoepelend Gaasperdam platform te maken bestaande uit vertegenwoordigers van de diverse platforms. We kijken hierbij naar de relatie met de adviescommissies die in 2018 worden opgericht.

Activiteit 6.C.2: Buurtcamping Gaasperdam

De buurtcamping is een driedaags evenement waarbij burens kamperen in de wijk. De organisatie van de buurtcamping is in handen van buurtbewoners zelf. Door samen de camping op te bouwen en activiteiten te organiseren, leren buurtbewoners hun burens beter kennen tijdens een ontspannen vakantie dichtbij huis.

Activiteit 6.C.3: Buurtspelen

De buurtspelen is een quiz over het zorg- en welzijnsaanbod in Gaasperdam/Driemond. Bewoners vormen groepen en spelen in een ontspannen setting tegen elkaar. Op deze manier kunnen diverse bewoners elkaar ontmoeten en doen ze kennis op over het beschikbare zorg- en welzijnsaanbod in de buurt. Ook worden bewoners getraind tot spelleider zodat de quiz met het beschikbare spelmateriaal vaker gespeeld kan worden op verschillende locaties in de buurt, zoals de buurwerkamer en de buurthuizen.

Maatregel D: Betere communicatie met bewoners

Met het juiste communicatiemiddel of de juiste communicatiestrategie, proberen we bewoners aan te zetten tot meer participatie. Bijvoorbeeld via lokale media of vindplaatsen zoals gebedshuizen.

Activiteit 6.D.1: Inzet communicatiemiddelen

We gaan beter gebruikmaken van bestaande communicatiemiddelen en de inzet van deze middelen afstemmen op de kenmerken van de doelgroep. Denk hierbij aan inzet van social media kanalen voor het bereiken van jongeren, krantjes voor ouderen en lokale radio met luisteraars van een specifieke doelgroep, zoals de Surinaamse en Ghanese.

Activiteit 6.D.2: Participatieve democratie

Een participatieteam gaat bij minimaal twee projecten in het gebied innovatieve participatieve methoden toepassen, waardoor bewoners meer betrokken worden bij de besluitvorming over fysieke en/of sociale maatregelen in hun buurt. Doel is om te kijken of het gebruik van nieuwe participatiemethoden, zoals loten van bewoners voor deelname aan participatie, online stemmen op ontwerpen of voorstellen of nieuwe groeps gesprekstechnieken, meer draagvlak oplevert.

Colofon

Fotografie: Isabel Nabuurs, Les Adu en gemeente Amsterdam.